UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Temporibvs Ordinationvm, Et Qvalitate Ordinandorum. Titvlvs XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

ſi vobis conſtiterit Archidiaconatum Richemundiæ vacaſſe per annum (tempore ſemeſtri, quo vel ad Archiepiſcopum, vel ad capitulum donatio pertinebat, non à vacatione, ſed à notitia computato) cùm pro eo, quòd Eboracen. Archiepiſcopus alium ſuperiorem non habet, ex tunc fuerat ad nos donatio devoluta, utrique ſuper eo ſilentium imponatis.

[1 *Tamen poſtmodum noſtris eſt auribus intimatum, quòd neutri fuerat conceſſus intra tempus in Lateranen. concilio definitum.*]

CAP. IV.

Si is, ad quem ſpectat beneficii collatio, lapſo tempore Lateranenſis concilii conferat, non valet collatio, niſi de miſericordia toleretur.

Idem *magiſtro P. de Caſtro novo, & R. monacho Fontis frigidi Apoſtolicæ ſedis legato.*

LIteras *a* veſtræ diſcretionis accepimus, quòd cùm in quibusdam eccleſiis legationi veſtræ ſubjectis quædam beneficia & dignitates tanto tempore vacaviſſent, quòd tam prælati, quàm capitula ſecundùm tenorem Lateranenſis *b* concilii eſſent jure inſtituendi privati: poſtquam adventus veſter innotuit, in beneficiis illis perſonas minus idoneas inſtituere præſumpſerunt: [1 *& infrà.*] Diſc.v. mandamus, quatenus ſi beneficia & dignitates noveritis perſonis idoneis adſignatas, & eas *c* de patientia permittatis ab ipſis pacificè poſſideri: alioquin perſonas amoventes prorſus ab ipſis, eas de perſonis idoneis auctoritate noſtra ſuffulti, non differatis quantocyus *d* ordinare.

[1 *Unde cùm receperitis conſilium à juriſperitis, ut tales inſtitutiones ab his quorum non intererat, & qui propria culpa jure inſtituendi ſe privaverant factas auc. ap. caſſaretis, in hoc noſtrum prius decreviſtis conſilium habere. Nos igitur.*]

CAP. V.

Is, ad quem primo loco ſpectabat collatio beneficii, lapſo tempore Lateranenſis concilii, conferre non poterit.

Idem *Epiſcopo Samo.* e

DIlecto filio P.ti. ſancti Marcellini *f* Presbytero cardi. S. & R. procuratoribus *dilectorum filiorum* P. & G. apud ſedem Apoſtolicam conſtitutis, auditore conceſſo. [1 *& infrà.*] Quia nobis conſtitit à Salamantino decano & ejus ſequacibus, poſt elapſum ſex menſium ſpacium, intra quod Epiſcopus & capitulum (prout communiter ſpectabat ad eos) procedere ad electionem cantoris neglexerant, electionem ſupradicti P. minus canonicè celebratam, eandem decernimus irritam & inanem: & appellationem à decano & ſuis fautoribus interpoſitam, factum Archiepiſcopi (ad quem jam erat eligendi auctoritas devoluta) nequiviſſe aliquatenus impedire. [2 *& infrà.*] Mandamus, quatenus niſi dicto G. aliquod canonicum obviet, electionem de ipſo factam, ſublato *g* appellationis obſtaculo, confirmetis.

[1 *Idem S. propoſuit coram eo, quòd cùm in Salamantin. eccleſia, in qua cantoris electio ad Epiſcopum & ad capitulum communiter pertinet, cantoria vacante Salamantinum capitulum, quia ſæpius Epiſcopum monuiſſet, ut ad celebrandam cantoris electionem, cum eo conveniret, eodem Epiſcopo in ſemeſtre tempus facere id negligente, capitulum cupiens uti jure ſuo in eccleſia memorata capitulo ſicut moris eſt.. dil. fi. P. ejuſdem loci canonicum in cantorem elegit, ne quid in ejuſdem electionis præjudicium fieret appellando, quam ſupradi. S. auc. ap. petiit confirmari, ac electionem quam ven. f. n. Compoſtolanus Archiepiſc. poſt app. hujuſmodi de G. clerico multis criminibus irretito, ac tunc temporis vinculo excommunicationis aſtricto, minus canonicè celebratam caſſari fecit. Dictus verò R. propoſuit ex adverſo quòd emerſo vi. menſium ſpacio, ita quod ad Epiſcopum & capitulum, cantoris electio pertinebat, decanus & quidam alii* [illegible] *mant. Epiſcopo Archid. & nonnullis aliis canonicis qui* [illegible] *aderant, in civitate inconſultis, non conſueta hora, nec in capitulo* [illegible] *xta morem, ſed in eccleſia potius quibuſdam Laicis advocatis* [illegible] *& inordinatè nimis eligere præſumpſerunt: & cùm jam dicto* [illegible] *chiepiſcopo qui eos propter hoc convocaverat, adire præſentiam* [illegible] *luiſſent, ipſe intelligens auctoritatem eligendi, juxta Lateran.* [illegible] *ſtatutum ad ſe devolutam, ſupradictum G. in cantorem* [illegible] *eundem fecit de cantoria corporaliter inveſtiri. Poſtmodum* [illegible] *tem Decanus & ſui complices nobis mentione de his non habita* [illegible] *gerendo, quòd Epiſcopus noluiſſet qui monitus ſæpius* [illegible] *ſes eligere noluerat, qui in eccleſia detrimentum* [illegible] *ab eodem Decano, cum majore parte capituli inſtitutus* [illegible] *liato, alium inſtituerat in cantorem ad Decanum Archid. &* [illegible] *chiepiſcopo. Abulen. noſtras literas impetravit, quarum* [illegible] *ſuprad. G. eiſdem inhibuit ne per prædictas literas procedere* [illegible] *tra eum, cùm in eiſdem de ſua electione facta per Archiepiſcopum nulla mentio haberetur, & tum propter hoc, tum* [illegible] *ma citatione ad loca remota, peremptoriè citatus* [illegible] *tam quia judices quoſdam ex electorib. d. p. conſanguinitate* [illegible] *contingebant ad ſed. ap. appellarunt, ſed judices* [illegible] *lamantin. eccleſiam accedentes ſuprad. p. in cantoria poſſeſſionem* [illegible] *res ſervanda, contra juſtitiam induxerunt. Cùm igitur* [illegible] *& aliis coram eodem cardinali procuratores Epiſcopi* [illegible] *litigaſſent, & ipſo nobis fideliter retuliſſet quæ propoſita* [illegible] *ram ipſo.*]

[2 *Quia verò contra perſonam ipſius G. quædam* [illegible] *rant de quibus non potuit fieri plena fides.*]

DE TEMPORIBVS ORDINATIONVM, ET QVALITATE *a* ORDINANDORUM.

TITVLVS XI.

CAP. I.

Diebus Dominicis, vel Sabbatho Pentecoſtes, ſacri ordines [illegible] *lio, quàm Papa conferri non debent.*

Alexander III. [*Baton.*] *Epiſcopo.* b

SVbdiaconos *c* autem nulli niſi Romano Pont[illegible] liceat diebus dominicis ordinare. Quamvis [illegible] crandi Deo dicatas virgines, & minores ordines [illegible] diebus habeant licentiam celebrandi. Sabbato [illegible] dem Pentecoſtes non liceat alicui ſacros ordines [illegible] re, cùm in ſequenti ſeptimana (recepta Spiritus [illegible] gratia) celebrentur.

CAP. II.

Non valet conſuetudo, quòd extra ſtatuta tempora [illegible] *conferantur.*

Idem *Epiſcopo Herfurdenſi.* d

SAnè ſuper eo, quod moris eſſe dixiſti in eccleſiis [illegible] busdam Scotiæ, verùm & *e* Valliæ in dedicationi[illegible] bus eccleſiarum vel altarium extra jejunia quatuor [illegible] porum clericos ad ſacros ordines promovere: [illegible] camus, quòd conſuetudo illa (utpote inſtitutioni eccle[illegible] ſiaſticæ inimica) eſt penitus improbanda: & [illegible] tudo & antiqua conſuetudo terræ eſſet, taliter ordina[illegible] ti non deberent permitti in ſuſceptis ordinibus [illegible]

---

a *c. 2. eod. tit. in 4. compil.* b *ſub Alex 3. c. 28.* c *al. eaſdem.* d *al. quanto citius.* e *al. Zamoren.* f *in multis antiquis Marcelli.* g *ſubmoto.*

a *al. & ordine præficiendorum.* b *al. Lindonienſ.* [illegible] *non. al. Arth.* c *c. 1. eod. tit. in 1. compil. Poſt* [illegible] *lex. 3. p. 26. ca. 23.* d *al. Herfordienſi.* e *in vet.* [illegible] *lia. verum Vuallia provincia nomen in Britannia* [illegible] *in 3. coll.*

[illegible]

ſtrare: nam apud nos ſic ordinati deponerentur, & ordinantes privarentur auctoritate ordinandi.

CAP. III.

Minores ordines conferri poſſunt diebus feſtis. Sacri verò conferri debent in quatuor temporibus, vel Sabbatho ſancto, vel Sabbatho de paſſione.

Idem *eidem.*

DE *a* eo autem, quòd quæſiviſti, an liceat extra jejunia quatuor temporum aliquos in oſtiarios *b*, lectores, exorciſtas, vel acolythos, aut etiam Subdiaconos promovere: Taliter reſpond. quòd licitum eſt Epiſcopis, dominicis & aliis feſtivis diebus, unum aut duos ad minores ordines promovere. Sed ad Subdiaconatum, niſi in quatuor temporibus, aut Sabbatho ſancto, vel Sabbatho ante dominicam de paſſione, nulli Epiſcoporum, præterquam Romano Pontifici, licet aliquos ordinare.

CAP. IV.

Criminoſus occultus moneri poteſt, ne promoveatur ad ordines: ſed prohiberi non debet.

Idem. *c*

EX tenore tuarum literarum *d* accepimus, quòd N. clericus adeò deliquit, quòd ſi peccatum ejus eſſet publicum, degradaretur *e* ab ordine quem ſuſcepit, & amplius non poſſet ad ſuperiores ordines promoveri. Verum quoniam peccatum ipſum fore occultum dixiſti, mandamus quatenus pœnitentiam ei condignam imponas, & ſuadeas, ut parte pœnitentiæ peracta, ordine ſuſcepto utatur: quo contentus exiſtens, ad ſuperiores amplius non aſcendat. Veruntamen quia peccatum occultum *f* eſt, ſi promoveri voluerit, eum non debes aliqua ratione prohibere.

CAP. V.

Religioſus contra prohibitionem prælati ſui ordinari non debet.

Lucius III. *Archiepiſc.* g *Turonenſi.*

AD aures *h* noſtras pervenit, quòd religioſi quidam ad ſuperiores deſiderant ordines promoveri, ſed prælati eorum deſideriis contradicunt. Tuæ igitur quæſtioni taliter reſpond. quòd honeſtius & tutius eſt ſubjectis debitam præpoſitis obedientiam impendendo in inferiori miniſterio deſervire, quàm cum præpoſitorum ſcandalo, graduum adpetere dignitatem: nec eſt in hac parte ſubjectorum deſiderium confovendum: quoniam eſſe poteſt, quòd prælati eorum commiſſa ſecreta noverint, ex quibus conſtat eis, quòd ſalva conſcientia nequeant ſublimari: quia non in ſublimitate graduum, ſed in amplitudine *i* charitatis, requiritur regnum Dei.

CAP. VI.

Metropolitanus ab omnibus ſuffraganeis conſecratur. Suffraganeus verò à tribus, Metropolitano jubente.

Idem. *k*

SI Archiepiſcopus *l* obierit, & alter fuerit ordinandus, omnes Epiſcopi ejuſdem provinciæ ad ſedem Metropolitanam conveniant, ut ab omnibus ordinetur. Reliqui verò comprovinciales Epiſcopi (ſi neceſſe fuerit) cæteris conſentientibus, à tribus juſſu Archiepiſcopi poterunt ordinari: ſed melius eſt, ſi ipſe cum omnibus eum, qui dignus eſt, elegerit, & cuncti pariter pontificem conſecraverint.

CAP. VII.

Dicit idem quod in præcedenti.

Ex concil. Arelaten. *a*

NEc Epiſcopi ſine Metropolitani permiſſu, nec Metropolitanus ſine tribus [vel duobus] Epiſcopis comprovincialibus præſumat Epiſcopum ordinare, ita ut alii Epiſcopi comprovinciales admoneantur epiſtolis, ut se ſuo reſponſo ſignificent conſenſiſſe. Quòd ſi inter partes aliqua dubitatio fuerit, majori numero Metropolitanus *in electione* conſentiat.

CAP. VIII.

Ordinatus extra tempora, ſuſpenditur, donec diſpenſetur cum eo: & ordinans punitur.

Vrbanus III. *Archiepiſcopo Piſano.*

CVm quidam: & infrà. Epiſcopum, qui die, quo non debuit, ordines celebravit, canonica diſciplina corrigere, & ordinatos à ſuſceptis ordinibus tamdiu reddere debes expertes, donec apud nos reſtitutionis gratiam conſequantur.

CAP. IX.

Græci à Latinis ordinari non debent: nec econtrà, ſi in ritu ordinandi ſunt diverſi.

Cœleſtinus III. *Hidronenſi* b *Archiepiſcopo.*

CVm ſecundùm *c* regulas eccleſiaſticas [1 *& infrà.*] Quia [verò] (ſicut dicitur) in partibus Calabriæ Latini à Græcis, & Græci à Latinis ſecundùm alterutrius inſtitutionis obſervantiam ordinantur, nolumus decætero commixtiones & conſuetudines rituum in ordinibus obſervari.

[1 *Et ſanctorum inſtituta pontificum ſa[ncita] ſunt ordines in certis temporibus conferendi, quidam Græci Epiſcopi ritus ſui & conſuetudinis obſervantiam in Latinos clericos exercentes, eos ad ſacros ordines paſſim provehunt, qui non ſunt præterquam in iv. temporibus conferendi. Sanè ſicut præſentium latoris Io. relatione cognovimus, cùm ipſe à quodam domino cui ipſe ſervierat, & ut in capellæ ſua divina officia celebraret, cuidam Græco Epiſcopo foret præſentatus, idem Epiſcopus Cathamen eum in ſacerdotem promovit; quem poſtmodum diœceſ. Epiſcopus ab executione officii taliter ſuſcepti ordinis credidit ſuſpendendum: quæ utiq; conſuetudo conſuetudini eccleſiaſticæ inimica & deteſtabilis eſt & penitus improbanda, & niſi multitudo, & antiqua conſuetudo eſſet in cauſa, ſic ordinati non deberent permitti in ſuſceptis ordinibus miniſtrare: nam apud nos ſic ordinati deponerentur, & ordinantes auctoritate ordinandi de cenſura canonum privarentur. Verùm quia nos plenam de Græcorum obſervantia notitiam habere non poſſumus, nec eſt nobis certum utrum conſuetudo ſic ſe habeat.*]

CAP. X.

Si monachus unius ordinis, in ſecundo ordine, ad quem tranſivit, recipit ſacerdotium, ad primum ordinem rediens, in eo liberè miniſtrabit.

Innocentius III. *Abbati & conventui Cariloci.* d

EX parte *e* veſtra, noſtro fuit Apo. reſeratum, quòd quidam monachus veſter, ſe ad nigros monachos transferens, & habitum eorum aſſumens, ad ſacerdotii ordinem in ipſo habitu eſt promotus. Vnde quia dubitaſtis, utrum in aſſumpto taliter ordine, miniſtrare

a *Poſt conc. Later. ſub Alex. 3. part. 26. ca. 25. & ca. 3. eod. tit. in 1. compil.* b *Vide Magiſtr. ſent. lib. 4. diſt. 24. Adde conc. Trid. ſeſſ. 23. de reſor. c. 2.* c *VV. Albanen. Epiſcop. in prima collectione.* d *Poſt conc. Lateran. ſub Alex. iii p. 50. c. 3. & ca. 5. eod. tit. in 1. comp.* e *Aliàs ita: à jam ſuſcepto ordine degradaretur.* f *Adde quando dicatur peccatum occultum & manifeſtum in l. cum fratrem. per Bald. C. de his quibus ut ind.* g *al. Turonenſi Archid. B.* h *Poſt concil. Lateran. ſub Alex. 3. p. 26. c. 21. & c. 4. eod. tit. in 1. compil.* i *plenitudine.* k *Burcha. l. 1. c. [illegible] Anicet, ut Ivo l. 3. tit. 7. c. 3. Pannn. Al. Aniceto, ut Ivo p. 5. c. 139. Decr.* l *Vide Anaclet. Pap. epi. 2. & Grat. diſt. 64. c. 1. 4. & diſt. 66. c. 1. & 1. canon. Apoſtol. & c. 9. in 1. compil. tit. de elect.*

a *Conc. Arelat. 2. c. 5. Burch. lib. 1. ca. 27. Ivo p. 5. c. 138. & c. 4. tit. de elect. in 1. compil. & concord. conc. Nicenum cap. 4. diſtinct. 64. can. 1. 7. & 8. apud Grat.* b *al. Hydrontin.* c *ca. 1. eod. tit. in 2. compil.* d *al. Rari loci.* e *ca. 2. eod. tit. in 3. comp.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

debeat: Mandamus, quatenus (niſi canonicum aliud obviet) ipſum monachum, officium ſacerdotis liberè exequi permittatis.

CAP. XI.

Si Græcus Epiſcopo Latino ſubjectus ordinatur ſine Latini licentia à Græco, interdicitur ſibi executio: Si verò de licentia, tunc toleratur.

Idem *C. Presbytero a cardinali, apoſtol. ſed. legato.*

QVod *b* translationem pontificis: [1 *& infrà.*] Conſultationi tuæ taliter reſpondemus, quòd cùm clericus Græcus, Epiſcopo Latino ſubjectus à Græco pontifice ordinatur: niſi de mandato vel licentia ſui Epiſcopi fiat, interdicenda eſt ei ordinis executio ſic ſuſcepti, tanquam ab alieno pontifice ſine mandato vel licentia ſui Epiſcopi ordinato. Si verò de mandato vel licentia ſui præſulis, à Græco pontifice, ſecundùm morem Græcorum fuerit ordinatus, licet culpandus ſit Epiſcopus Latinus, qui clericos ſuos à Græco facit antiſtite ordinari, quamdiu tamen talis mos ab eccleſia toleratur, impediri non debet ab executione ordinum taliter ſuſceptorum.

[1 *Super eo verò quod nos conſulere voluiſti, quòd multi Græcorum clerici conſiſtentes, in diæceſibus Latinorum ab Epiſcopis Græcis non in quatuor temporibus, interdum omnes ordines ſimul, nonnunquam partem recipiunt, qui poſtmodum prohibentur à Latinis Epiſcopis celebrare.*]

CAP. XII.

Ordinatus à Papa, ſine licentia Papæ, ad ſuperiores ordines non promovetur.

Idem *Mutinenſi Epiſcopo.* c

CVm *d* in diſtribuendis: & infrà. Meminimus à nobis fuiſſe ſimpliciter *e* poſtulatum, & clementer indultum, ut quia præfatus A. eccleſiæ Romanæ Subdiaconus erat, mandaremus ipſum per Bononienſem Epiſcopum promoveri.

CAP. XIII.

Duo ſacri ordines non poſſunt conferri eidem uno die, vel duobus continuato jejunio.

Idem *eidem & magiſtro* f *H. Subdiacono noſtro.*

LIteras veſtras *g* recepimus ſuper inordinata ordinatione Immolenſis electi, quem Bonon. Epiſcopus præcedenti Sabbatho in Diaconum, & ſequenti die dominico (continuato jejunio) in Presbyterum ordinavit. In quo, quantum uterque deliquerit, evidenter intelligit, qui prudenter attendit. Si enim utrumq; ordinem eodem die conferre illi non licuit, pari non licuit ratione unum ordinem uno die, & alium *h* altero, (jejunio continuato) *i* conferri: cùm propter continuationem jejunii fictione canonica ſive manè diei dominicæ trahatur ad Sabbathum, ſive veſpera Sabbathi ad diem dominicam referatur, profectò manè cùm veſpera, ſeu veſpera cùm manè ad eundem diem pertinere dicetur. *k* nam ſi quantum ad hunc neceſſitatis articulum pertinet, manè ad unum diem, & veſpera referatur ad alium, cur eſſet continuatio jejunii neceſſaria, cùm & Sabbatho ante cœnam, & dominica ante prandium intelligantur eſſe jejuni.

Præfatum itaque Bonon. Epiſcopum (ut puniatur in quo deliquit) à collatione ordinum, Diaconii ſcilicet & Presbyterii, alterum verò ab executione officii ſacerdotalis tandiu volumus manere ſuſpenſos, donec [illegible] aliter diſponamus.

a *Idem C. titulo S. Laurentii Presbytero, &c. ut eſt in 3. compil. & in c. 3. ſup. de uſu & aucto. pall.* b *C. 3. eod. tit. in 3. compil.* c *& Magiſtro Vberto. ut eſt in 3. compil.* d *C. 4. eod. tit. in 3. compil.* e *humiliter.* f *Huberto canon. Modecienſi, al. H. Theologo noſtro, Modocien. canonico.* g *Ca. 5. eod. tit. in 3. compil.* h *Alias ita: & alium in alio.* i *Vide Gloſſ. l. 1. in verbo, ſeparatim. De uſufr. acc. & Inſtit. de leg. §. ſi in eadem. in glo.* k *Vide l. Titius. & ibi Bart. de lib. & poſt. & in l. hac verba. De verb. ſig.*

CAP. XIV.

Ordinans puerum tredecim annorum in Diaconum, ſuſpenditur à collatione ordinum: & ordinatus ab ipſius executione uſq; ad ætatem legitimam.

Honorius III. *Epiſcopo & Archidiac. Legion.*

VEl non eſt compos *a* ſui Epiſcopus Conventren. [illegible] nimis videtur à ſe ſcientiam repuliſſe, qui M. [illegible] latorem præſentium adhuc *b* xiii. annorum contra ſacrorum canonum inſtituta inordinatè in Diaconum [illegible] citur ordinaſſe, in ludibrium ordinis clericalis. [1 [illegible]] Dignitati veſtræ mandamus, quatenus ſi rem inveneritis ita eſſe, prædictum Epiſcopum à collatione ordinum [illegible] pendentes, ipſum ut eidem M. quem ab executione [illegible] cii *c* Diaconi uſque ad ætatem legitimam in [illegible] ſuſpendimus ordinantis, provideat in eccleſiaſtico beneficio competenti, per cenſuram eccleſiaſticam [illegible] latis.

[1 *Quod utiq; ſi nobis plenè conſtaret, quantumcunq; [illegible] promtiores ad veniam quàm ad debitam ultionem, qualiter hoc [illegible] garemus in ipſo, quòd ex pœna culpa notoria redderetur, & [illegible] ta ejus ignominia efficeret alios in ſimilibus cautiores. [illegible] autem hoc relinquere indiſcuſſum.*]

CAP. XV.

Epiſcopus conferens eidem una die plures ſacros ordines, [illegible] de mandato Metropolitani hoc fecerit, ab ordinandi poteſtate ſuſpenditur.

Idem *Leon.* d *& Cal. ab.*

DIlectus *e* filius *f* G. Humilien. canonicus [illegible] dudum apoſtolatui reſeravit, quòd Humilien. eccleſia ſuo viduata paſtore, canonici ipſum [illegible] elegerunt: qui cùm eſſet circa ſacros ordines [illegible] tus, Archiepiſcopus *g* Caſſalenſ. metropolitanus [illegible] Epiſcopo Trecen. mandavit, ut eum uno & eodem [illegible] ad tres ſacros ordines promoveret: quod ille (non [illegible] proprio, ſed *h* ipſius Archiepiſcopi mandato) [illegible] Cùm ergo nobis conſtiterit ſupradictum Epiſcopum [illegible] pluribus deliquiſſe, tum quia ſine mandato Archiepiſcopi (ut ipſe confeſſus extitit) ad hujuſmodi ordinationem inordinatè proceſſit: tum quia ſi de mandato Archiepiſcopi conſtaret, cùm illi hujuſmodi diſpenſatio [illegible] none minimè ſit permiſſa, ipſi obtemperare non [illegible] bet in hac parte: tum etiam quia reatum perjurii [illegible] variavit, jurando priùs, quòd Archiepiſcopus id [illegible] rat, & poſtea quòd illud non mandaverat in judicio [illegible] fitendum: ipſum tamdiu ab ordinandi ſuſpendimus poteſtate, donec noſtram meruerit gratiam [illegible] re.

CAP. XVI.

Ordinatus ad ſacros extra tempora ſtatuta, ordinem [illegible] poſt pœnitentiam cum eo diſpenſat Epiſcopus.

Gregorius IX. *Archiepiſcopo Bracarenſi.*

COnſultationi tuæ taliter reſpond. quòd eos, qui extra tempora ſtatuta ſacros ordines receperunt, characterem non eſt dubium recepiſſe: quos pro tranſgreſſione hujuſmodi (primò eis pœnitentia impoſita competenti.) ſuſtinere poteris in ſuſceptis ordinibus miniſtrare.

CAP. XVII.

Occultus crimინoſus, præter homicidam, poſt [illegible]

a *Nota ex hoc textu, quòd per opera alicujus [illegible] tio mentis ejuſdem.* b *vet. xii.* c *al. Diaconus.* d *[illegible] nenſ. & Salabrienſ. abb. al. Leon. & Salebrienſ. abb. Al. [illegible] Sal. abb. Al. de Leom. & Sabbar. abbatib.* e *[illegible] compil.* f *omnes manuſcr. ita ferè habent. VV. [illegible] milit.* g *Calacenſ.* h *C. Barbata: ſed ipſ. Archiep. [illegible] confeſſus extitit mandato.*

tiam, in ſuſceptis miniſtrat, & ad ſuperiores aſcendit : ante pœnitentiam monetur, ut etiam in ſuſceptis non miniſtret.

Idem.

QVæſitum eſt de ſacerdotibus, vel aliis clericis, qui per *a* reatum adulterii, perjurii, homicidii, vel falſitimonii, bonum conſcientiæ rectæ perdiderunt : & aliis. Reſpondemus, quòd ſi propoſita crimina ordine judiciario comprobata, vel aliàs notoria non fuerint, non debent hi (præter *b* reos homicidii) poſt pœnitentiam *c* in jam ſuſceptis, vel ſuſcipiendis ordinibus impediri : qui ſi non pœnituerint, monendi ſunt, & ſub interminatione divini judicii obteſtandi, ut in teſtimonium ſuæ damnationis, in ſuſceptis etiam ordinibus non miniſtrent.

DE SCRVTINIO IN ORDINE *d* FACIENDO.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Epiſcopus interrogatus in ſcrutinio Epiſcopi ordinandi, poteſt reſpondere illum dignum, ſi non novit illum indignum.

EX parte *e* tua fuit propoſitum [1 & ĵ.] F. t. t. reſ. quòd cùm aliquem in Diaconum vel Presbyterum promovemus, prior Diaconorum, qui nobis adſiſtit, dicit : Poſtulat ſancta mater eccleſia hunc Diaconum vel Subdiaconum, ad onus presbyteratus vel diaconatus aſſumi : & nobis interrogantibus, ſi eum cognoverit eſſe dignum, idem reſpondet, quòd quantum humana fragilitas noſſe ſinit, & ſcit, & teſtificatur illum ad hujuſmodi onus officii eſſe dignum. Vnde in tali reſponſione aliquem peccare non credimus, dummodo contra conſcientiam nō loquatur *f*: quia non ſimpliciter illum adſerit eſſe dignum, ſed in quantū humana fragilitas noſſe ſinit : cùm illum, quem indignum eſſe non novit, dignum debeat æſtimare. Hujuſmodi ergo reſponſione ſecurè uti poterit, niſi fortè de indignitate tibi conſtiterit conſecrandi. Si autem illum indignum eſſe cognoſcis, metropolitano (priusquàm ad hujuſmodi ſcrutinium veniatur) ſecretè ſtudeas nunciare, vel intimare *g*: quamvis nos interrogationem hujuſmodi non in conſecratione Pontificis, ſed in ordinatione Diaconi vel Presbyteri faciamus.

[1 *Quæſiſti præterea per ſe. ap. edoceri, cùm Epiſcopi ad conſecrationes Epiſcoporum ab Archiepiſcopo vel etiam ab alio evocentur, & ipſi electum metropolitano offerant conſecrandum, dicentes, Reverende pater, poſtulat ſancta mater eccleſia hunc electum in Epiſcopum conſecrari, & interrogante Archiepiſcopo ſi ſciant illum eſſe dignum, reſpondeant quòd illum ſciunt & credunt pariter eſſe dignum, & te in reſponſione hujuſmodi, ne offenderes hominem, Deum exiſtimes offendiſſe quandoq; præter, quandoq; contra conſcientiam reſpondens, cùm electi converſatio aut minus tibi cognita aut penitus ignota, qualiter in hujuſmodi intterogationibus ſecura conſcientia valeas reſpondere. ad quod.*]

DE ORDINATIS AB EPISCOPO, QVI RENVNCIAVIT EPISCOPATVI. *h*

TITVLVS. XIII.

CAP. I.

Epiſcopus qui renuntiavit loco tantùm civitatis, conferre poteſt ordines ſicut prius. Si verò & dignitati, cum ordinato per eum ad minores, vel ignoranter ad ſacros diſpenſat Epiſcopus ſuus; cum inordinato verò, ſcienter ad ſacros non diſpenſat.

Alexander III. *Toletano Archiepiſcopo.*

REquiſivit *a* à nobis tua fraternitas, utrum clerici, qui poſt renunciationem *b* factam à prædeceſſore tuo ordines receperunt, in ipſis debeant remanere [1 & ĵ.] Reſpondemus igitur diſtinguendo, utrum renunciavit loco tantùm, an loco ſimul & dignitati. Nam in primo caſu ordines (ſicut antea) rogatus ab Epiſcopo aliquo, poterit de ratione conferre. In ſecundo verò caſu, diſtinguendum putamus, utrum ſacros *c* contulerit, an minores. Si enim à tali ordines uſque ad Subdiac. aliquis acceperit, quia & hujuſmodi ordines à non Epiſcopis quandoque conferuntur, & in illis deſervire poterit, & ad majores (ſi idoneus fuerit) promoveri. Sanè ſi ab eodem ſacros ordines ſcienter quis receperit, quia indignum ſe fecit, executionem officii non habebit, ubi autem non ſcienter *d*, poterit (niſi craſſa & ſupina fuerit ignorantia) diſcretus pontifex diſpenſare.

[1 *Aut ad majores de jure canonum promoveri. Nos igitur quia nobis non plenariè de veritate conſtat, non poſſumus ſuper hoc breviter reſpondere.*]

CAP. II.

Breve eſt.

Gregorius IX.

CVm clericis, qui ab excommunicato Epiſcopo ignoranter ordines receperunt, per ſuos poterit Epiſcopos diſpenſari.

DE ÆTATE, ET *e* QVALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORVM.

TITVLVS XIV.

CAP. I.

Non ſummatur.

Ex concilio Pictavenſi. *c. decrevit.*

VT Abbates, *f* Decani & præpoſiti, qui Presbyteri non ſunt, Presbyteri fiant, qui Archidiaconatus tenent, Diaconi : qui verò Archipresbyteratus, Presbyteri *fiant*, aut amittant honorem. Quòd ſi aliqua juſta cauſa prohibente Presbyteri aut Diaconi eſſe non potuerint, prælationes amittant.

CAP. II.

Eccleſia diſpenſativè minori conceſſa, non per laicos, ſed per clericos regi debet, donec ille perveniat ad ætatem.

Alexander III. *Cantuarienſi Archiepiſcopo.*

EX *g* ratione : [1 & ĵ.] Accepimus *autem* quòd *h* Conventren. Epiſcopus, pueris, qui ſunt intra decennium conſtituti, in archidiaconatu B. Archidiac. Ciſtren. *i* eccleſias plures conceſſit, quæ non per clericos, ſed per laicos diſponuntur. Vnde quoniam non debet hoc aliquatenus tolerari : mandamus, quatenus prædictum Epiſcopum ſuper his corripias, & clericis idoneis adminiſtrationes, & cuſtodiam præſcriptarum eccleſiarum, donec prædicti pueri ad congruam veniant ætatem (laicis amotis) committas. Eidem Epiſcopo prohibens, ne de cætero eccleſias, niſi perſonis, quæ ætatem & ſcientiam habeant, regendas concedat. Quòd ſi ſecus egerit, ei debitam pœnam infligens, inſtitutionem & conceſſionem ipſius, omninò *k* viribus carere decernas.

---

a *al. propter.* b *Gloſſ. in verbo homicidium, in authent. de pœnitentia ſtem coll. 10.* c *al. ita: poſt pœnitentiam injunctam.* d *al. in ordinibus.* e *c. 1. De ſcrut. fac. in 3. compil.* f *Vide l. Præſumt. cum ne. C. de his qui ad eccl. confug.* g *In omnib. manuſcr. deſunt hæc 2. verba.* h *In nonnullis antiquis ita : reſignavit Epiſcopatum : & in multis habetur hic tit. De reordinatis ab Epiſcopo qui renunciavit epiſcopatus, vel excommunicato.*

a *Poſt conc. Lateran. ſub Alex. III. part. 26. c. 18. & c. un. eod. tit. in comp.* b *al. reſignationem in uno.* c *In C. Bart. ſacros ordines &c.* d *Vid. l. indebiti. C. de cond. indebiti. l. ſed & ſi quis. §. fin. ff. ſi quis caution.* e *Al. qualitate ordinandorum & ordine, &c.* f *Cap. 1. eod. tit. in 1. compil.* g *Ca. 3. eod. tit. in 1. compil. & poſt conc. Lateran. ſub Alex. III. p. 25. c. 1.* h *Eboracenſis.* i *Ceſtrenſis.* k *In quibuſdam impreſſis legitur, omnibus : ſed in manuſcr. omninò.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN